

Emlékeim az országépítő Makovecz Imréről

Seregi János

Szaladnak az évek, az emlékek. Harminc év – három óra ... egy-két oldal és az örökkévalóság. Nyár eleje, csendes, kedves meleg idő, simuló somogyi dombok, távoli faluzaj. Ülünk a vendéglő fedett teraszán, várjuk a megrendeltek. A csend is velünk ül, a mester végigtekint a tájon, keze a padon pihen. Megszólal: *Gyere, ülj mellém, hiszen ezt innen neked is látni kell!* Helyet csinál a padon, s immár ketten nézzük a *homloknyi ország* e szép szegletét. Igen, a gondolataim viszont szaladni kezdtek. Fénylő mozaikok kerülnek elő gondolataim szövetéből. Először 1976 körül rádióinterjút hallgattam Makovecz Imrével, Porva-Csesznek építési szakértőjével. Védte a falu lelkiületét, beszélt a megépíthető házak magasságáról. Vágytam arra: ha egyszer lehetne: vele tervezetnék, építtethetnék. Minek tagadjam: nagyon készültem a vele való találkozásra. Erre 1989 végén nyílt meg a lehetőség:

A bérelt irodában gyanakvó, de érdeklődő ember fogadott. *Jó napot! Üljön le, lássuk, mit akar?! Kettő és fél óra múlva üllői meghívásban állapodtunk meg: létrejöhet valami Üllő-Dóra majorban, amihez kötődhet az imádott Alma Mater. A Nagyállat Klinika, amiért a könyvemben dicséretet kaptam tőle: *Korunk, generációnk újra és újra visszatérő története, típustörténet Seregi Jánosé ... Az üllői épület ennek egyik állomása ... Seregit szeretném üdvözölni, mint a magyar, megrontott közélet kivételes hőst, és a munkája és**

eredményei mellett előtte is meghajtom fejemet.

A családi tűzhelyem tervezését is rábíztuk. Ebben feleségem, Évi volt az inga nyelve, de Imrével nagyvonalúan megegyeztek. A ház elkészült, a fények őt idézik minden évszakban, minden napon. A vele közös utak is hoztak maradandót. Nem volt olyan téma, amiben ne lett volna véleménye, ismerete. Barátságunk szálai között kapocs, kapcsok voltak a templomok, a költő figyelmeztetése: *Ne hagyjátok ... nála szavai szerint bővültek: A templom bizony ünnep, s ha lehetek részese, előkészítője, szolgálattevője vagyok ennek az ünnepnek.* Számos templomának építését, avatását volt szerencsém közelről ismerni. A tolvajostetői kápolna: Közel 20 éven keresztül mentem át úgy a Tolvajostetőn, hogy ide kell egy kápolna Makovecz Imrétől. A megvalósulás emléke szívszorító: 2010. május 11. kedd, 18 óra. A lemenő nap aranyos fényében jelöljük ki a kápolna, a *Hazatérők temploma* helyét. Már igazi alkony van, mire elmegyünk. Érezzük: ide fog költözni a KAPU, a Pünkösdi Búcsú kapuja. Másnap székely táncegyüttes ünnepi ruhában állja körül a fűbe karcolt alaprajzot, tekintetük és szívük élő szoborra varázsolja a tervet. Nincs mit hozzátennem. Az eltelt idő, az emlék örökre boldoggá tesz: része lehettem annak, ami az összefogást, az együvé tartozást jelképezi majd, szívvel adott elemekből, örökre őrizve Makovecz Imre áldott emlékét s a magyarságunkat.

A Madarasi Hargitától ugrásnyira lévő Bogárfalva és a fölé magasodó Gordon hegy példamutató hely. Tamási Áron szerint *Az ember végül is ott van otthon, ahol született.* Ezt az érzést bogárfalvai barátaim Krisztus-szobor – kilátó felállításával akarták megszen-telni. 2011 januárjában a szobor terveit megmutattam Imrének. Őszinte örömmel nézte és megdicsérte. Mint oly sokszor, itt is mertem előhozakodni a bogárfalviak kérésével: *A szobor – kilátó alá egy kápolna kellene!* A tola-kodást nem kísérte a szokott mondat: *Éés?! Még mit?! – az érted haragszom, nem ellened szemléletében.* Nem. Csend volt, s aztán a szintén átadott fotómontázs után a kilátó alá mutatott: *Készíték ide valamit Máriácskának!* A mondatban a csend, a tisztelet, az a belülről jövő mély bizalom csengett, ami Őt a Boldogasszonyhoz fűzte. Két nap múlva hívott: *Kész a Gordon kápolna terve! Gyere! Ülj le!* – volt a száraz üdvözlés, s aztán jött a terv, és a csoda. Imre az előtte lévő montázson elkezdte berajzolni a Gordoni kápolnát. Aprólékosan, csendesen, de néha dúdolt is, éreztem: itt ő most Máriácskával beszél. Tudtam: olyan eseménynek vagyok tanúja, ami megismételhetetlen. A belső alkotás titkának tanúja, ahol a szenvedés és a fájdalom eltűnt, s ahol a csöppnyi kápolna a Világegyetem része lett. Azé a Világegyetemé, amit Ő alkotott, s ami örökre megmarad, amíg ez a nemzet él, élni tud és akar. A szignója rákerült a rajzra. A kápolna, a Gordon, a Krisztus – kilátó egyben, itt volt remegő kezemben. Az egyike utolsó alkotásainak, de Székelyföldön az utolsónak. Terveink szerint a kápolnától keresztút és stációk vezetnek majd fel a hegytetőre. Szeretném, ha felállítanánk egy kis lélekharangot is Makovecz Imre emlékére. Ennek csengő hangja emlékeztetne Rá (mint a nagykapornaki Remetekerti erdő harangja Imre édesapjára). A harangszó elkíséri majd innen a vándort a tolvajostetői kápolnához, a csíkszeredai *Angyalos Templomhoz* s onnan a Csíksomlyóra: a Hármassol-

tárhoz, a Babba Máriához. Így válhatna ez az útvonal minden magyarnak szent útjává, örökre Makovecz Imre egyik emlékhelyévé, mint *Via in memoriam Makovecz Imre*.

Aztán a Szent István-díj átadása Esztergomban. Az ünnepség utolsó, örök emlékem lett a díjat átvevő művészről, a Kárpát-medence Imre bácsijáról. A végén az ünnepeket meghatottan lép

vissza a mikrofonhoz: Magasra emeli a Szent Istvánt ábrázoló szobrot– e pillanatban hasonlítanak egymásra, s a kitüntetett megszólal: *mindig azt tettem, amit tennem kellett*. Csak néhányan tudjuk: innen Zebegénybe megy, ahol a hűgát temetik. Honnan ez az erő? A hitből, a tenni akarásból, abból a nemzetéért élő emberből, aki tizenhét nap múlva örökre eltávozott. Mi, az

árván maradtak megpróbálunk méltóak lenni Hozzád, igyekszünk megvalósítani, amit hátrahagytál. Népkünkért, hazánkért, a bárhol élő magyarokért! Magyarorszáგért, amit mindenél jobban szeretted! Magyarorszáგért, *édes Hazánkért*, ahol templomaidban felhangzik: *Tebenned bízunk eleitől fogva...* és a *Boldogasszony Anyánk...* Ezt is ránk hagyta, köszönjük!

